

A 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (12/2013 (III.28) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

54 523 04	Mechatronikai technikus
-----------	-------------------------

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

Használható segédeszköz: Függvénytáblázat, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%.

1. feladat**Összesen: 10 pont**

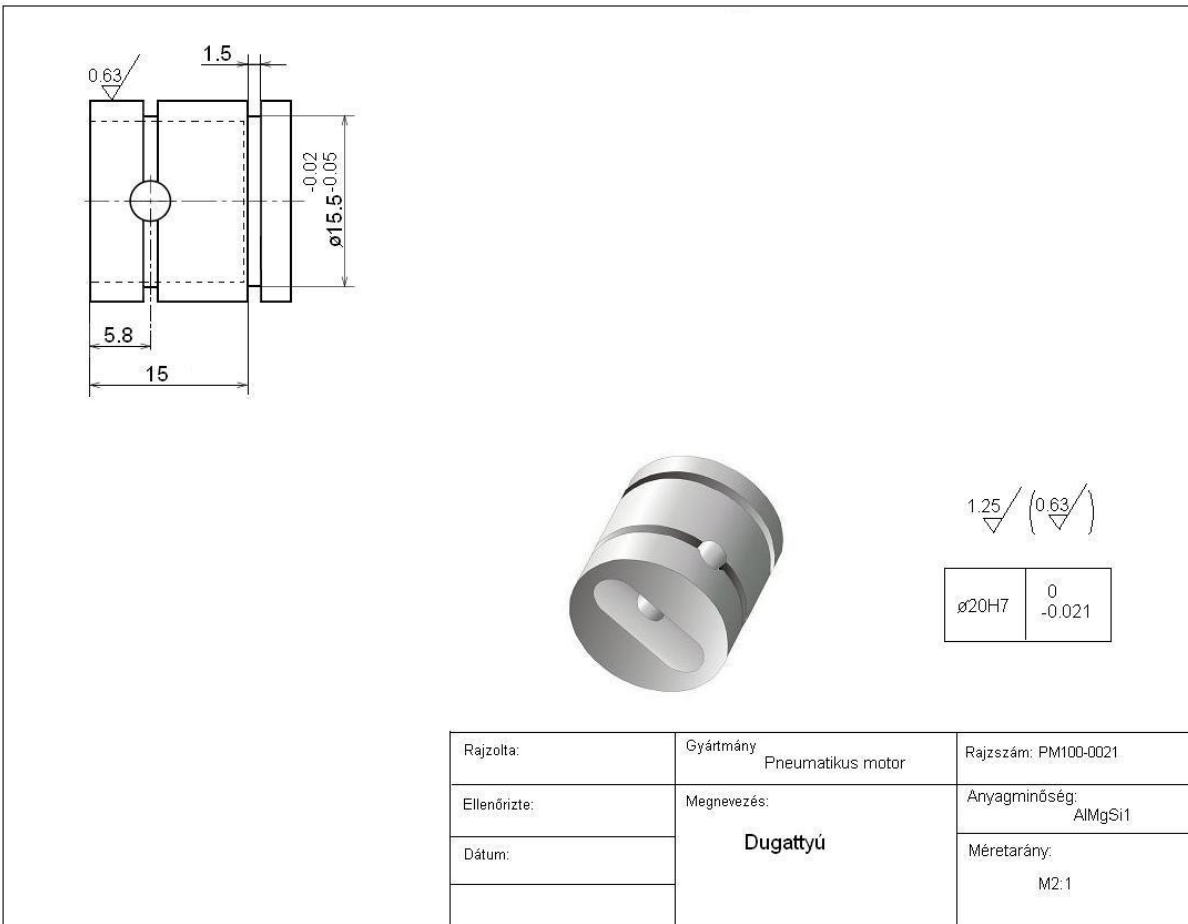
Készítse el az alábbi rajzon 3D-ben ábrázolt dugattyú hiányzó két nézeti képét a megadott alapadatok alapján!

Alapadatok:

- A dugattyú külső átmérője: $\varnothing 20h7$
- A dugattyú teljes hossza: 20,5 mm
- Az oválhorony mélysége: 14,5
- Az oválhorony szélessége: $6,2 +0,2/+0,05$
- Az oválhorony mérete rádiusz-középtől rádiusz-középig: $10 +0,2/+0,05$
- A csapszegfurat átmérője: $\varnothing 4 -0,02/-0,04$
- A csapszegfurat és a dugattyúpalást merőlegességi tűrése: 0,03
- A beszúrások belső palástjának megengedett radiális ütése a dugattyúpalásthöz képest: 0,02

Figyelem: Szabadkézi rajz megfelel, de minden kontúr és méretvonalnak egyértelműnek kell lennie!

Munkadarab rajz, melynek a hiányzó két nézetét a megadott adatok alapján el kell készíteni:

The technical drawing shows a piston with the following dimensions: total length 20.5 mm, outer diameter $\varnothing 15.5_{-0.05}^{-0.02}$, and a semi-circular groove with a depth of 14.5 mm and a width of 6.2 mm. The groove has a radius of 10 mm. A pin hole with a diameter of $\varnothing 4_{-0.04}^{-0.02}$ is located 5.8 mm from the left end. A chamfered edge with a width of 1.5 mm and a chamfer angle of 0.63 is shown at the top left. A 3D model of the piston is shown below the drawing. To the right of the 3D model is a surface texture symbol with a 1.25 Ra value and a 0.63 chamfer angle. Below the 3D model is a table with the following data:

$\varnothing 20H7$	0 -0.021
--------------------	-------------

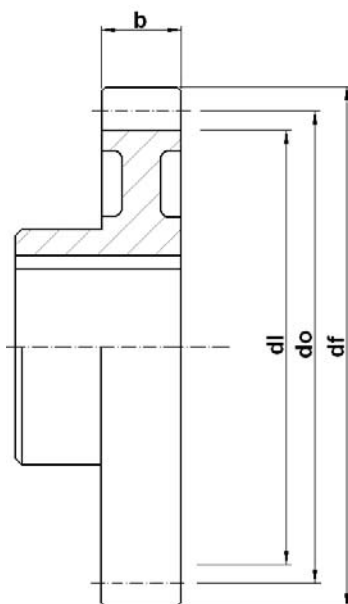
Rajzolta:	Gyártmány Pneumatikus motor	Rajzszám: PM100-0021
Ellenőrizte:	Megnevezés: Dugattyú	Anyagminőség: AlMgSi1
Dátum:		Méretarány: M2:1

2. feladat

Végezze el a megadott alapadatok alapján a fogaskerék hajtás méretezési számításait!

Összesen: 12 pont

4 x 3 = 12 pont

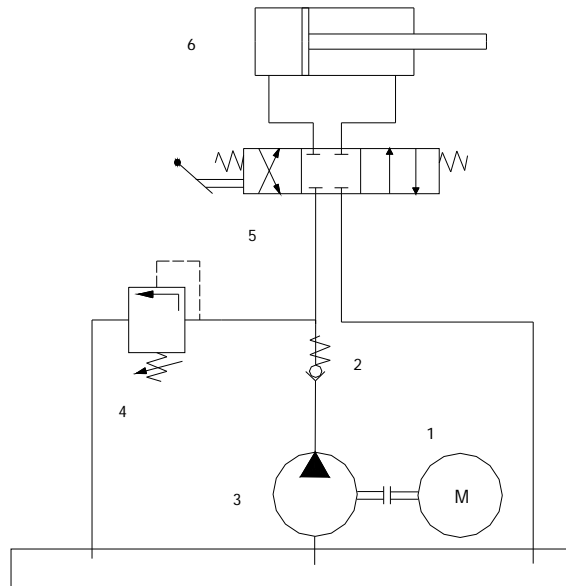
Alapadatok:

- Kompenzálásnál használt szerszám elállítás értéke: $x = 0,2$
- Lábhézag tényező: $c_0 = 1/6$
- Modul: $m = 5$
- Fogs számok és egyéb adatok:
  - Hajtó fogaskerék: $z_1 = 50$ (osztókör $d_o = \text{Ø}250$ mm)
  - $b = 20$ mm (fogaskerék szélessége)
  - Hajtott fogaskerék: $z_2 = 30$ (osztókör $d_o = \text{Ø}150$ mm)
  - $b = 20$ mm (fogaskerék szélessége)

- a) Számítsa ki mindkét fogaskerék fogfej magasságát (f_1 és f_2)!
- b) Számítsa ki mindkét fogaskerék fogláb mélységét (l_1 és l_2)!
- c) Számítsa ki mindkét fogaskerék fejkör átmérőjét (d_{f1} és d_{f2})!
- d) Számítsa ki mindkét fogaskerék lábkör átmérőjét (d_{l1} és d_{l2})!

3. feladat**Összesen: 6 pont**

Nevezze meg a sorszámozott szerveket!

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....
- 6) .....

4. feladat**Összesen: 12 pont**

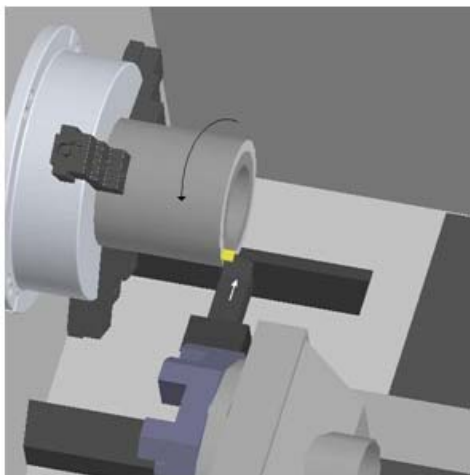
Egy cső jellegű munkadarab oldalazását és hosszesztergálását végezzük CNC esztergagépen. Számítsa ki a megmunkáláshoz tartozó technológiai paramétereket!

4 x 3 = 12 pont

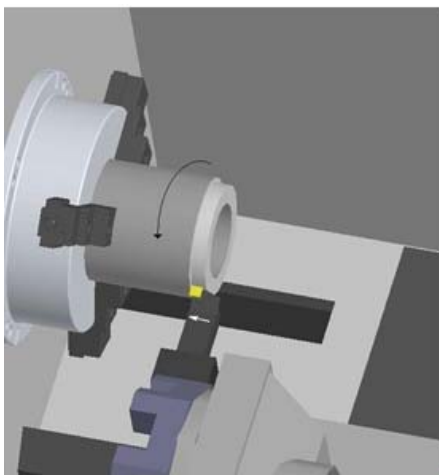
Alapadatok:

- Lapka csúcssugara: $r_\epsilon = 0,8$ [mm]
- Az alapanyag fajlagos forgácsolási ellenállása: $K_c = 1600$ [N/mm²]
- Cső külső átmérő: $\varnothing 130$ [mm] (oldalazás kezdő átmérője)
- Cső belső átmérő: $\varnothing 80$ [mm] (oldalazás befejező átmérője)
- Hosszesztergált átmérő: $\varnothing 122$
- Előtolás hosszesztergálásnál: $F = 120$ [mm/min]
- Főorsó fordulatszám hosszesztergálásnál: $n = 600$ [fordulat/min]

OLDALAZÁS

HOSSZESZTERGÁLÁS

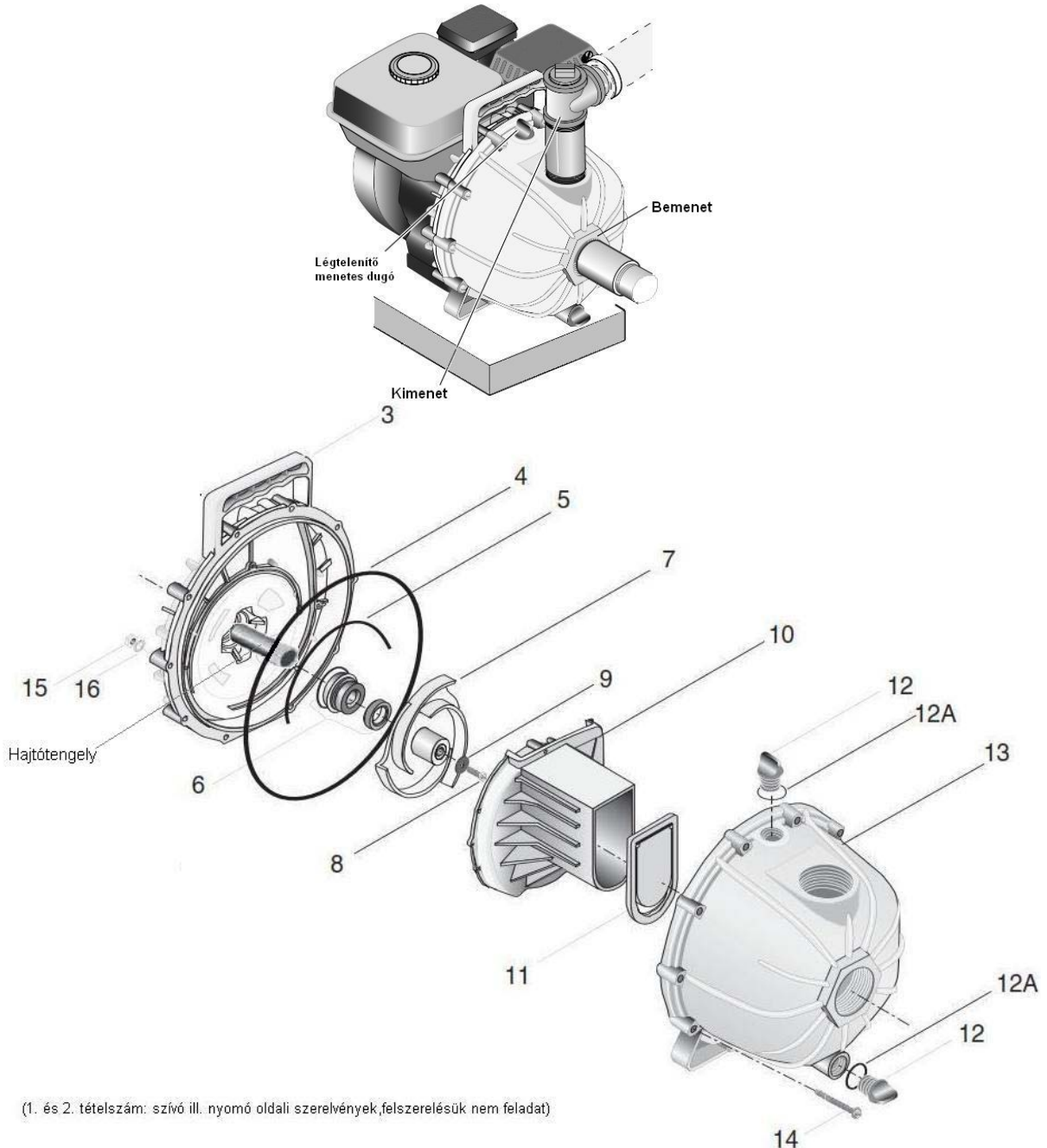

- a) Számítsa ki, hogy oldalazásnál mekkora fordulatszámmal kell esztergálni, ha a szerszámgépen nem programozható a vágósebesség szerinti főorsó forgatás és a vágósebesség átlagos nagyságát $v_{\text{átl.}}=160$ [m/min] értéken kívánjuk tartani a kezdő és a befejezési átmérő között!
- b) Számítsa ki a Bauer képlet segítségével a hosszesztergálásnál várható felületi érdesség értékét!
- c) Válassza ki azt az R_a értéket, mely helyes lehet a fent kiszámított R_z értéknek!
- A) $R_z 6.25$ [μm] $\cong R_a 20$ [μm]
  - B) $R_z 6.25$ [μm] $\cong R_a 12$ [μm]
  - C) $R_z 6.25$ [μm] $\cong R_a 0.9$ [μm]
  - D) $R_z 6.25$ [μm] $\cong R_a 0.1$ [μm]
- d) Számítsa ki a hosszesztergálás teljesítmény igényét!

5. feladat**Összesen: 8 pont**

Folytassa robbantott ábrán látható szivattyú összeszerelési utasítását a megfelelő szerelési sorrend betartásával! Alkalmazzon megfelelő szerelési segédanyagokat (pl. kenőzsír)!

A szerelési lépések számát Ön választhatja meg.

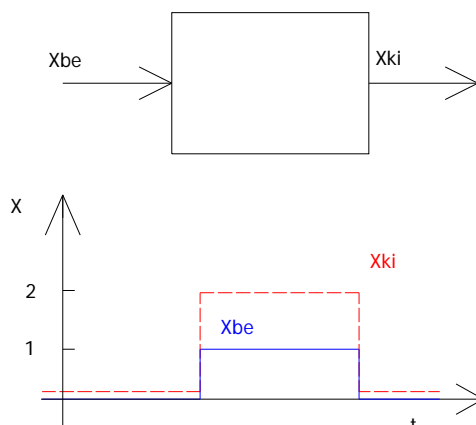

(1. és 2. tételszám: szívó ill. nyomó oldali szerelvények, felszerelésük nem feladat)

Tételszám	Megnevezés	Mennyiség (db)
3	Hátsó házrész	1
4	"O" gyűrű/szivattyúház	1
5	Diffuzor tömítés ("O" gyűrű szegmens)	1
6	Csúszógyűrűs tömítés	1
7	Járókerék	1
8	Járókerék rögzítő csavar gumialátéttel	1
9	(lásd 8. tétel)	1
10	Diffuzor	1

Egy irányítástechnikai tag vizsgálatakor az alábbi ábrán látható mérési eredményeket kaptuk.

Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

a.) Milyen típusú vizsgálójellel vizsgáltuk a tagot?

.....

b.) Átmeneti függvénye szerint milyen típusú a tag?

.....

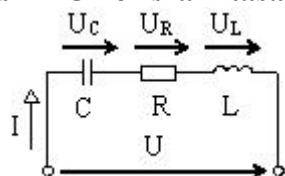
c.) Mekkora az átviteli tényezője?

d.) Mekkora az arányossági tartomány értéke?

e.) Mekkora arányossági tartományt kell beállítani, hogy az előző vizsgálójel esetén X_{ki} értéke 3 legyen?

8. feladat

Soros RLC kör számítása

Adatok:

$$L = 50 \text{ mH}$$

$$C = 120 \text{ nF}$$

$$R = 240 \text{ } \Omega$$

$$U = 8 \text{ V}$$

$$f = 1,6 \text{ kHz}$$

Összesen: 11 pont

a) **Határozza meg a reaktanciák (X_L , X_C) és az impedancia (Z) értékét!**

b) **Határozza meg I értékét a megadott frekvencián!**

9. feladat

Összesen: 19 pont

Egy háromfázisú delta kapcsolású aszinkronmotor adatai

- a vonali feszültsége: $U_n = 400 \text{ V}$
- a névleges teljesítménye: $P_n = 3,2 \text{ kW}$
- a teljesítménytényezője: $\cos \varphi_n = 0,8$
- a hatásfoka: $\eta_n = 0,85$
- a fordulatszáma: $n_n = 940 \text{ }^1/\text{min}$
- a pólusszáma: $2p = 6$

Határozza meg a motor

- a.) a felvett hatásos teljesítményét (P_1),
- b.) a vonali és fázisáramát (I_v , I_f),
- c.) a teljesítményvesztését (P_v),
- d.) a forgórész áramának frekvenciáját (f_2),
- e.) a nyomatékát (M)!

10. feladat**Szenzorok működése és jellemzői****Összesen: 8 pont**

4 x 2 = 8 pont

- a) Írjon le legalább 3 olyan változást, ami a mérendő mennyiség hatására az érzékelő elem (szenzor) kimenetén jellemzően tapasztalható jelenségnek számít!

.....

.....

.....

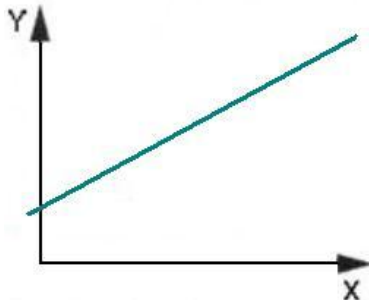
- b) Nevezzen meg legalább 3 olyan elvárást, amit a szenzorok működésével szemben támasztunk!

.....

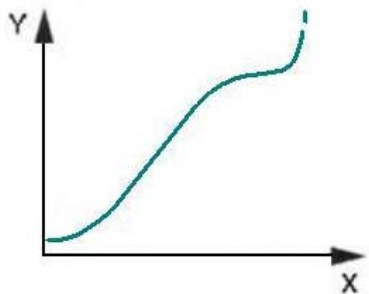
.....

.....

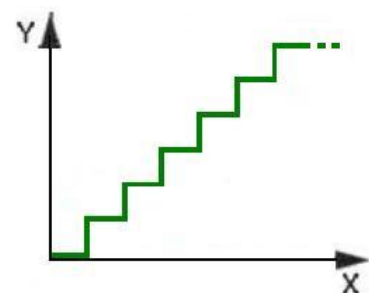
- c) Írja be mindhárom szenzor jelátviteli jelleggörbe mellé a karakterisztikának a megnevezését!

.....

.....

.....

- d) Soroljon fel legalább négyféle energiaforrást mely alkalmas lehet a szenzorok energia ellátásához!

.....

.....